Rok III Tarnowskie Góry, dnia 20 stycznia 1932 r. Nr. 6.

NOWINY

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu 1,50 zł.
Cena numeru 20 gr.

Wychodzi w każdą środę i sobotę.
Redakcja i Adm.: Tarn. Góry — Tel. 1034

REKLAMY: 0,20 zł za 1 łam. wiersz mm
OGŁOSZENIA według umowy.

W obronie polskości na Kresach Zachodnich

Warszawa, 19 stycznia. Delegacja Związku Obrony Kresów Zachodnich zwróciła się do władz rządowych w sprawie wzmocnienia polskiego stanu posiadania na Kresach Zachodnich. Jenobrzmiące memorjały w tej sprawie przedłożono w kilku ministerstwach oraz w kilku państwowych instytucjach finansowych.

—::—

Co zawiera projekt ustawy samorządowej?

Uchwalony w dniu 11 bm. na Radzie ministrów projekt ustawy o zmianie ustroju samorządu terytorjalnego, przeprowadza częściową reformę tego ustroju.

Projekt ustawy przeprowadza reformę w ustroju samorządowym w dwóch jego niższych stopniach: mianowicie w gminach miejskich i wiejskich oraz w powiatowych Związkach samorządowych, nie obejmując samorządu wojewódzkiego.

Z pośród ważniejszych kwestyj, jakie projekt nowej ustawy reguluje, zasługują na uwagę następujące:

Posuwa on naprzód sprawę ujednostajnienia nazw i kadencyj organów samorządowych.

Kadencja tych organów w gminach wiejskich i miejskich oraz powiatowych trwać ma 5 lat, wskutek czego do Rad gminnych i zarządów wprowadzony zostanie czynnik większej stałości. Jednocześnie nowa ustawa ujednostajni dla całego obszaru państwa główne zasady czynnego i biernego prawa wyborczego.

Cenzus wieku, wymagany dla czynnego prawa wyborczego podniesiony zostaje do 24 lat, dla biernego — do 30 lat.

Następnie reforma, wprowadzając nowe zasady co do okręgu administracyjnego, stanowiącego gminę. Pociągnie to w konsekwencji za sobą zmiany granic obecnych gmin, ich łączenia względnie dzielenia.

Jeśli chodzi o gminę wiejską, zostanie jednolicie ustalony skład Rady gminnej, uregulowane zasady ordynacji wyborczej, określony skład zarządu gminy i t. p.

Projekt ustawy znosi zgromadzenia gminne i przenosi ich kompetencję na Rady gminne, pewne zaś czynności rad — na zarządy.

Wybór wójtów należeć będzie do Rad gminnych.

Podobne reformy projekt wprowadza w gminach miejskich, ujednostajniając również skład ich organów, sposób powoływania członków zarządów i t. p.

Na uwagę zasługuje przepis, znoszący odrębne prezydja Rad miejskich. Na posiedzeniach Rady przewodniczyć będzie burmistrz, z wyjątkiem Rad miejskich w Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Lwowie, Wilnie i Łodzi, gdzie przewodniczyć będzie prezes, wybrany przez Radę.

Dalsze rozdziały projektu rządowego zawierają przepisy, dotyczące zawodowych i niezawodowych członków organów zarządzających, gmin uzdrowiskowych o charakterze użyteczności publicznej, powiatowych Związków samorządowych, kontroli wewnętrznej w Związkach komunalnych oraz nadzoru państwowego.

Międzynarodowe Biuro Pracy
zaleca wprowadzenie 5-dniow. tygodnia pracy.

Rada administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy rozpatrywała ostatnio projekt rezolucji, zaproponowanej przez komisję bezrobocia, dotyczący kwestji redukcji czasu pracy.

Komisja zwróciła się do rządów z wezwaniem, ażeby bądź to w drodze wewnętrznej, bądź też poprzez instytucje międzynarodowe rządy badały wszelką inicjatywę, mającą na celu zwiększenie stanu zatrudnienia.

Ponadto komisja podkreśliła ważność rozpoczętej międzynarodowej akcji olbrzymich robót publicznych i domagała się popierania tej akcji z jak największą energją.

Komisja stanęła na stanowisku, że należy zawsze starać się raczej ograniczyć czas pracy robotników, aniżeli doprowadzać do ich zwalniania. Komisja zaleca jako najbardziej korzystną metodę na czas obecnego kryzysu ograniczenie czasu pracy do mniej więcej 40 godzin tygodniowo, przyczem stosunkowo najkorzystniejszem by było wprowadzenie 5-dniowego tygodnia roboczego.

Raport komisji wywołał żywą dyskusję w łonie rady administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy i został przyjęty 15 głosami. Przeciwko przyjęciu raportu głosowali przedstawiciele rządu i pracodawców angielskich, oraz przedstawiciel pracodawców holendersk.

SPRAWY LOKALNE Z TARN. GÓR

Zgłoszenie z Urzędu Stanu Cywilnego.

(od 28. 12. do 31. 12. 1931)

urodz. syn.: górnik Józef Pikohs, pracownik tartaku Jan Ziob, pracownik Antoni, FranciszekBadura, kolejowy kandydat na magazynowego Kazimierz Jerzy Wasielewski, pracownik kolejowy Jan Chudała, kolejowy ekspedjent towarowy Jerzy Zieliński, uczeń Szkoły Górniczej Józef Wawrzyniak, stolarz Augustyn Pancherz.

urodz. córki: pracownik tartaku Jan Ziob, górnik Antoni Schretter, murarz Józef Grajcar,

1 urodz. nieślubne.

śluby: nauczyciel szkoły mniejszości Ernest, Wincenty Hetmańczyk-Aniela Marja Prokubkówna, kapral zawodowy 3 pułku ułanów Stanisław Bock-Elfryda Otylja Berka, inżynier Paweł, Jan Olschowski-Ilza, Franciszka Reichówna.

zgony: gminny ubogi Piotr Wallach, (66 lat,) wdowa Marja Simonowa, z d. Hampel, (77 lat), dziecko Helena Murowska, (5 lat,)

od 1 I. do 7 I. 1932r.

urodz. syn.: ślusarz Antoni, Jan Skrzipuletz, pracownik kojejowy Józef Dragon.

urodz. córka: sekretarz Spółki Brackiej Hugon Theimert, kolejowy pomocnik maszynisty Władysław Szałata,

2 urodzenia nieślubne.

śluby: uczeń szkoły górniczej Walter Złotoś-Asta, Leoni, Jolanta Kretschmer asystent kolejowy Ryszard Paul-Cecylja, Katarzyna Tenczykówna.

zgony: dziecko Walter, Karol Lindel (2 miesięcy,) bez zawodu Anna Patonówna, (16 lat i 7 mies.)

(od 8 I do 12 I 1932r.)

urodz. syn: urzędnik Powiatowej Komendy Uzupełnień Stefan Giercuszkiewicz.

urodz.córka: ślusarz Paweł Joszko, elektromonter Robert Górny.

1 dziecko nieślubne.

śluby: czeladnik ślusarski Jan Pawlak, Cecylja, Anna Jaronówna, szofer Jan, Grzegorz Machura-Łucja, Otylja Adamek, kupiec Jerzy, Adam, Antoni Bassitta-Małgorzata, Hildegarda Jochemówna

zgony: wdowa Grabowska, z domu Pesak, (72 lat i 2 mies.) dziecko Wilhelm, Jan Schwedt, (6 mies.) dziecko Paweł Daniel, (1 roku 3 mies.) wdowa Anna Wrzalikowa, z domu Kazimierowskich, (77 lat i 8 mies.) dziecko Kazimierz, Antoni Giercuszkiewicz. (4 dni.)

Z przedstawienia Jasełek.

W niedzielę dnia 17 bm. odbyło się przedstawienie Jasełek, wykonane przez uczniów i uczennice państwowych gimnazjów w Tarnowskich Górach. Prócz Jasełek na program złożyło się przemówienie ucznia Jasiulka, deklamacja Kostorza, i monolog Laubitza. Dla urozmaicenia wieczoru wystawili ci sami prawie aktorzy jeszcze jednoaktówkę pt. „Zięć z przeszkodami", niewiążącą się wprawdzie z treścią poprzednich punktów programu, ale odegraną wcale dobrze. Przerwy pomiędzy poszczególnemi punktami programu urozmaicała wspaniała orkiestra gimnazjalna pod batutą ucznia Lercha. Orkiestra Lercha jest podziwienia godna. Zasługuje ona na uznanie całego społeczeństwa, temwięcej że p. Lerch jako niezawodowy muzyk w dziedzinie muzyki niejednemu płatnemu kapelmistrzowi zawodowemu służyć może jako wzór. Na zakończenie odegrał zespół mandolinistów gimnazjalnych dwa utwory bardzo udatnio wykonane, nagrodzone rzęsistemi oklaskami przez publiczność.

Sprawozdanie Szpitala Powiatow. za rok 1931.

Szpital posiada 148 łóżek i prowadzi następujące oddziały: chirurgiczny, położniczo kobiecy, wewnętrzny i zakaźny. Z urządzeń posiada szpital: gabinet rentgena, który w ubiegłym roku został przebudowany i urządzony podług najnowszych wymogów techniki, pracownię chemiczno bakterjologiczną, oraz urządzenia do fizjoterapji. W ciągu ubiegłego roku leczono w szpitalu 1447 chorych przez 31092 dni. Na jednego chorego wypada około 21 ½ dnia leczenia. W tem na choroby zakaźne leczono 56 chorych. Zabiegów operacyjnych wykonano 508. Naświetleń lampą kwarcową wykonano 1962, lampą Sollux 640 lampą Profunda 126, przegrzewań diatermią 809, elektryzacji 203, masaży elektrycznych 154, leczenie mułem radowym 125. Ponadto wykonano zdjęć, oraz prześwietleń rentgenem 555. Personel szpitala składał się z lekarza specjalisty chirurga, z lekarza asystenta, 1 urzędnika administracyjnego 12 sióstr miłosierdzia oraz 12 osób personelu gospodarczego.

Nieszczęśliwy wypadek.

W dniu 18 bm. podczas niebywałego gładolodu w tut. miejscowości zdarzył się nieszczęśliwy wypadek. P. Gryskowa, żona emerytowanego kolejarza przy ul. Stalmacha 2 upadła na chodniku ul. Ogrodowej przy realności należącej do Magistratu tak nieszczęśliwie, iż rozbiła sobie tylną część głowy. Zawezwano pomoc lekarską. Niejednokrotnie zwracaliśmy uwagę, aby właściciele domów przed swą realnością podczas gładolodu chodniki posypywali piaskiem lub popiołem. Powinien do tego również zastosować się i Magistrat.

Zmiana rozkładu jazdy. Od 17 bm kursują niektóre pociągi osobowe tylko w dnie robocze. Więc nastąpiła zmiana rozkładu jazdy, który to rozkład jazdy ogłoszony będzie w nr. nast.

Przydział robót w bekonarni. Komisja gospodarcza Rady Miejskiej raczyła uchwalić przydzielić roboty założenia przewodów elektrycznych rzemieślnikowi, obywatelowi niemieck.

W Tarn. Górach rzekomo jest brak odpowiednich rzemieślników kwalifikowanych w tej dziedzinie w gronie obywateli polaków miejscowych.

O pocztowe znaczki 35-groszowe.

Coraz częściej pojawiają się w prasie głosy czytelników o wypuszczeniu przez pocztę znaczków 35-groszowych, celem uproszczenia publiczn. manipulacji frankowania listów. Obecne bowiem różne kombinacje ze znaczków 15, 10, 25 i 5 groszowych utrudniają wielce tę prostą funkcję i jak słusznie podnosi jeden z dzienników, w ciężkich czasach dzisiejszych należy ludziom oszczędzać zbędnej fatygi i niepotrzebnych namysłów nad każdym poszczególnym listem już zresztą po jego napisaniu i zaklejeniu koperty.

Powszechny obowiązek pracy.

(Referat p. Starosty Korola z ostatniego zebrania Z. O. K. Z.)

Traktat Wersalski nazwany przez jego autorów instrumentem pokoju nie reguluje tylko kwestji granic państw, które brały udział w wielkiej wojnie światowej, kwestji odszkodowań wojennych i innych spraw związanych z zakończeniem wojny, ale reguluje także niektóre zagadnienia o znaczeniu międzynarodowo-społecznem. I tak cały rozdział poświęca Traktat Wersalski prawu pracy, zaprowadzając międzynarodowy Urząd Pracy jako oddział Ligi Narodów i ustalając powszechnie obowiązujące zasady prawa pracy. Między innemi zakazuje Traktat Wersalski przymus pracy, zezwala natomiast na wprowadzenie powszechnego obowiązku pracy.

W konstytucjach poszczególnych państw, które po zakończeniu wojny światowej zostały albo nowo uchwalone albo zmienione, zasady te znalazły swój oddźwięk. I tak nasza konstytucja polska zapewnia ochronę pracującym i zawiera niektóre postanowienia o pracy kobiet i dzieci. Dalej już poszła konstytucja włoska, która stanowi, że każdy obywatel włoski ma nie tylko prawo do pracy, ale także obowiązek do pracy. Ustawodawstwo włoskie jednak tej myśli dalej nie rozwinęło. Tylko jedno państwo poszło po drodze wskazanej przez Traktat Wersalski, o ile chodzi o obowiązek pracy. Jest to Bułgarja, która jako pierwsze państwo odczuła skutki kryzysu gospodarczego już w roku 1920, kiedy rozmiary bezrobocia były dla tego małego państwa wprost katastrofalne. Bułgarja wtedy próbowała zwalczać skutki bezrobocia. W krótkim czasie jednak sfery rządzące w Bułgarji doszły do przekonania, że walka ze skutkami bezrobocia samemi nie doprowadzi do skutku, o ile nie zwalcza się równocześnie bezrobocie jako takie. Bułgarja miała wtedy armję głodujących bezr. obyw., którą należało, jak się wyraził ówczesny Prezydent Rady Ministrów Stambuliński, przekształcić w armję pracy.

Opierając się na postanowieniach Traktatu Wersalskiego o dopuszczalności obowiązku pracy, wypracowano ustawę, którą zaprowadzono powszechny obowiązek pracy. Ustawa ta wzorowana jest na ustawach o powszechnym obowiązku wojskowym. Celem ustawy według jej art. 1 jest wychowanie młodzieży do praktycznego życia, pielęgnowania poczucia dla utrzymania i rozszerzenia narodowych i społecznych bogactw oraz zwalczanie bezrobocia, które zagraża bytowi państwa. Według poszczególnych przepisów ustawy, powszechnemu obowiązkowi pracy podlega zasadniczo każdy obywatel bułgarski od 20 do 40 roku o ile nie odbywa obowiązkowej służby wojskowej, i to na przeciąg 8 miesięcy. Dla akademików i uczniów szkół średnich, obowiązek pracy może być odroczony. Oprócz tego zwolnieni są z obowiązku pracy niektórzy obywatele ze względu na stosunki rodzinne i zdrowotne. Pozatem od obowiązku tego można się wykupić płacąc specjalny podatek, stopniowany według majątku i dochodów. Początkowo powszechnemu obowiązkowi pracy podlegały także kobiety od 16 do 30 roku życia. Pracowały one w biurach i w archiwach i to przez 4 miesiące. Okazało się jednak w krótkim czasie, że zabrakło dla nich pracy i w stosunku do kobiet obowiązek pracy został zniesiony.

Obowiązek pracy dzieli się na zwyczajny i nadzwyczajny. Zwyczajnemu obowiązkowi pracy podlegają wszyscy obywatele przez 8 miesięcy, przyczem zobow. są bezpł. pracować, dla państwa w miejscu i w czasie wyznaczonym przez państwo. Nadzwyczajny obowiązek pracy trwa 10 dni i w czasie tym każdy obywatel zobowiązany jest bezpłatnie pracować dla gminy, do której jest przynależny, i to również w miejscu i w czasie przez nią wyznaczoną. Aczkolwiek istnieje możność wykupienia się z powszechnego obowiązku pracy, to jednak z tego prawa bardzo mało obywateli korzysta, zwłaszcza że prawo te jest dosyć ograniczone, a oprócz tego obywatele, którzy odbywali powszechny obowiązek pracy mają specjalne przywileje, o ile chodzi o uzyskanie paszportów zagranicznych, wystawienie dokumentów państwowych itd.

Pracę, które państwo na podstawie powszechnego obowiązku pracy może wymagać od swych obywateli muszą mieć charakter publiczny. Państwo nie może używać obywateli podlegających obowiązkowi pracy do prac w firmach i przedsiębiorstwach prywatnych, i tak samo nie może w swoich fabrykach zorganizowanych na wzór prywatnych przedsiębiorstw, zatrudniać żołnierzy pracy. Wskutek tego armja pracy wykonuje budowę dróg, kanałów, mostów, kolei, wodociągów, telefonów, telegrafów, przeprowadza meljoracje, odwodnienie i inne prace o charakterze publicznym.

Skutki tej ustawy są materjalnej i moralnej natury. Według danych za czas od 1925 do 1930 r. państwo wybudowało za pośrednictwem armji pracy 616 km. nowych dróg zreparowano 200 ulic miejskich, wybudowano 51 nowych mostów, wybudowano 1100 km. nowych kolei, odwodniono 17300 hektarów moczarów, z których zrobiono pierwszorzędną rolę. Oprócz tego wskutek zorganizowania armji pracy ożywiono cały przemysł, albowiem armja ta potrzebowała z jednej strony surowce, z drugiej strony maszyny, narzędzia itd. Zapotrzebowanie te jest stałe i pozatem wielkie zapewniające wskutek tego przemysłowi stałe zamówienia. Wskutek tego z drugiej strony podniosły się dochody podatkowe państwa, a oprócz tego wzrosło zapotrzebowanie na siły robocze. Pozatem państwo ma bezpośrednie wpływy z poboru „wykupu" od powszechnego obowiązku pracy. W końcu armja pracy, stwarza stałe wartości dla państwa wskutek sprzedaży zmeljorowanych i odwodnionych gruntów itd. Według zamknięć rachunkowych pierwsze 2 lata, w których obowiązywał powszechny obowiązek pracy przyniosły w dziale armji pracy deficyt i to z następujących powodów. Armję pracy należało umundurować, zaopatrzyć w maszyny, narzędzie i żywić w okresie zimowym, gdyż początkowo obowiązek powszechny pracy trwał rok, zaś pracować mogła armja tylko przez 8 miesięcy. W roku 1924 kiedy zmniejszono czas obowiązku na 8 miesięcy powszechny obowiązek pracy przyniósł 8 i pół miljona lejów nadwyżki. W roku 1927 nadwyżka wynosiła już 78 miljonów, w roku 1928 146 miljonów a w roku 1930 przeszło 300 miljonów lejów. Na cyfry te zwrócić należy uwagę dlatego, że wszystkie inne państwa wydawają olbrzymie sumy na zwalczanie skutków bezrobocia, wskutek udzielenia wsparć. Wydatki na poszczególnego żołnierza pracy wynoszą 5 do 6 lejów dziennie, dochód zaś 6 i pół lejów. Oprócz tych materjalnych wartości państwo ma jeszcze moralne korzyści. Bezrobocie jako takie zniknęło, bo wszystkich bezrobotnych po uchwaleniu powszechnego obowiązku pracy powołano do armji pracy. Po zwolnieniu ich powołano taką samą ilość pracujących do służby, a powracający zajęli ich miejsce w warsztatach pracy. Oprócz tego z faktu, że obowiązkowi podlegają wszyscy obywatele bez względu na wykształcenie doprowadzono do tego, że ludzie pochodzący z różnych warstw spotykają się ze sobą przy pracy i różnice społeczne w czasie tym znikają w zupełności albo złagodnieją. Dalej wytwarza wspólna praca poczucie samodzielności, obowiązkowość i inne cnoty, które zresztą i powszechny obowiązek wojskowy wyrabia. Doświadczenia Bułgarji z powszechnym obowiązkiem pracy jako środkiem skutecznym walki z bezrobociem są dziś przedmiotem badania nieomal wszystkich rządów i działaczy społecznych. Jednak dotychczas żadne inne państwo po tej drodze nie poszło.

Łańcuch prasowy.

Na rzecz biednych Tow. Wincentego à Paulo złożył w naszej Redakcji kwotę 10-zł. Dyr. Banku Drezdeńskiego p. Toczek i wzywa temsamem zarządcę f-my A. Szefer WPana A. Gerstel'a o kontynuowanie łańcucha prasowego.

REDUTA ?

6 lutego rb.

„Skromniutka zabawa uczniowska."

Punktualnie o godz. 17-tej w ubiegłą sobotę rozpoczęto zabawę uczniowską w apartamentach państwowego Seminarjum Nauczycielskiego. Ze wszechstron zjechała się młodzież szkolna, aby skorzystać z tej tak rzadkiej okazji i zaznajomić się zawczasu już w młodych latach z urządzaniem podobnych imprez, przedewszystkiem aby znaleźć też małą chwilę, gdzie się zapomina o troskach szkolnych. To też nasi panowie profesorowie nie szczędzili czasu, zabawę tą młodzieży jaknajwięcej uprzyjemnić. Ochoczo i wesoło bawiono się „tylko do godz. 24-tej". Bufet był obficie zaopatrzony. Zauważono zupełny brak napojów alkoholowych. Najnowszą ustawę dotyczącą zakazu wyszynku wódki młodocianym przestrzegano pod każdym względem. Wszystko odbyło się w wzorowym porządku. O godz. 5-tej rano w niedzielę zauważono kilku wesołych gości na ulicy Lublinieckiej tuż przed Seminarjum Naucz., których bynajmniej nie posądzamy o to, iż o tym czasie dopiero opuścili zabawę w Seminarjum, lecz byli to uczestnicy z wielkiej zabawy karnawałowej, która odbyła się w Słomionce. Podobnych zabaw, jak w Seminarjum Naucz. winno się urządzać jaknajczęściej, i to dla młodzieży począwszy już od I kl. ćwiczeniówki. Tego rodzaju imprezy podnoszą przecież ducha młodzieży, wzmacniają temperament i dadzą większej otuchy do dalszej pracy szkolnej.

Rodzice zaś, aczkolwiek w ciężkim kryzysie gospodarczym, chętnie poświęcą kilka zbędnych groszy na zakup jedwabnych sukienek oraz smokingów dzieciętcych. Więc czasy po temu, trzeba iść z niemi. Wszystkim tym panom profesorom Seminarjum Nauczycielskiego, którzy przyczynili się w jakikolwiek sposób do urządzenia tej zabawy dla młodzieży, zainteresowani rodzice wyrażają za naszem pośrednictwem staropolskie „Bóg zapłać". Pocieszająca jest wieść, iż cały dochód osiągnięty z tej przez tut. społeczeństwo tak pragnionej zabawy, odstawia się na cele zakupu odzieży dla dzieci rodzin bezrobotnych oraz na urządzenie zabawy dla wszystkich bezrobotnych mającej się odbyć w porze zimowej, (dop. zecera w którym roku?) w Hotelu Europejskim w Katowicach z udziałem „nie wszystkich posłów".

Z Urzędu Skarbowego

Z dniem 1 stycznia br. Kasy Skarbowe weszły w skład Urzędów Skarbowych pod nazwą „Kasa Urzędu Skarbowego". W związku z tem Kasa Urzędu Skarbowego zmieni swój lokal i przeprowadza się dnia 30 stycznia br. z dotychczasowego pomieszczenia przy ul. Krakowskiej do budynku przy ul. Lublinieckiej nr. 24.

Z rozprawy sądowej.

Proces w sprawie Wilk c/a Nowinom w II. instancji wyszedł na korzyść pana Wilka. Odpowiedzialny redaktor Nowin jednak zapowiedział w tej sprawie kasację. A więc jeszcze nie koniec.

Zabawa drużyn konduktorskich.

W niedzielę, dnia 17 bm. odbyła się na sali p. Kapuściska zabawa tarnogórskich drużyn konduktorskich. Zabawa udała się nadzwyczaj dobrze. Na sali panował wzorowy porządek a przedewszystkiem miły i serdeczny nastrój. Ten serdeczny nastrój spotęgował się jeszcze bardziej, po kilku występach humorzysty p. Jaśkowskiego, którego tutejsze obywatelstwo z swych oryginalnych utworów w kawiarni Silesia, zna. Kierownicy pociągów i konduktorzy dali dowód, że nietylko służbę spełniają bardzo dobrze (co nam w rozmowie potwierdził naczelnik stacji p. Kałdonek) ale umieją się poza służbą bardzo dobrze i przyzwoicie bawić.

Statut Miejskiej Kasy Oszczędności Tarn. Góry a wybór Rady i Zarządu.

Jeszcze nie wszedł w życie statut tut. M. K. O. gdyż „Władza nadzorcza" zatwierdziła go dopiero 11 stycznia br. z tem, że należy poczynić pewne poprawki w uchwalonym już statucie, a już 17 grudnia 1931 r. nastąpił wybór Rady kasy. Również spieszy się wybrana Rada M. K. O. i z wyborem nowego zarządu. Wybór Rady M. K. O. jak i wszelkie jej uchwały są nie prawomocne, dopóty statut nie wejdzie w życie i dopóty Rada Miejska nie zatwierdzi wyboru Rady już na podstawie prawomocnego statutu. "Komu zależy więc na tym bezprawnym pośpiechu? Do sprawy tej wrócimy.

Uroczystość opłatka Tow. Polek.

Dnia 10 bm. o godzinie 17-tej obchodziło Tow. Polek w Tarnowskich Górach uroczystość opłatka. Na uroczystość tą zaproszono członkinie i sympatyków Towarzystwa. Członkinie przybyły w ilości 320, ze zaproszonych gości zjawiło się 30 osób, między nimi ks. kanonik Lewek, pp. starosta Korol, posłanka Kujawska, poseł Syska, przewodnicząca głównego zarządu Bramowska, pułkownik Dr. Komuniecki, inspektor szkolny Ranoszek i inni. Po zagajeniu przez przewodniczącą p. starościnę Korolową przemówił ks. prałat Lewek o znaczeniu opłatka, wzywając członkinie do pielęgnowania miłości i zgody. Po nim zabrała głos przewodnicząca głównego zarządu p. Bramowska, składając Towarzystwu życzenia w imieniu Głównego Zarządu i omawiając cele i zadania Tow. Polek. W końcu zabrał głos p. starosta Korol, który mówił o zadaniach narodowych Tow. Polek na terenie powiatu tarnogórskiego. Po krótkim przemówieniu przewodniczącej o znaczeniu opłatka, łamano się opłatkiem, przyczem przewodnicząca Głównego Zarządu p. Bramowska i przewodnicząca towarzystwa p. starościna Korolowa łamała się opłatkiem z wszystkiemi obecnemi na sali. Po tej części oficjalnej przystąpiono do wspólnej kolacji, podczas której obdarowano członkinie biedne artykułami żywnościowemi i małemi zapomogami pieniężnemi. Dalej wygłoszono deklamacje, odegrano 2 jednoaktówki „Żłóbek" i „Oszkubki". Dzieci członkin odtańczyły krakowiaka, zaś młode polki odtańczyły taniec stylowy (hinduski).

Nastrój wśród zebranych był podniosły i około godziny 20 tej przewodnicząca dziękując wszystkim za przybycie zamknęła uroczystość.

Wyjaśnienie.

Pod działem odpowiedzi Redakcji, w nr. 4-tym naszego wydania, ukazała się odpowiedź, skierowana do pewnego inżyniera, p. tytułem „Panie Inżynierze". Aby wszelkim niewłaściwym pogłoskom krążącem na ten temat po tut. mieście zapobiec, wyjaśniamy, iż artykuł ten pod żadnym warunkiem nie dotyczy p. Inż. Piestraka, dyrektora tut. Szkoły Górniczej.

Zmiana na stanowisku

dyrektora Gimnazjum żeńskiego.

Prawdopodobnie już od 1 marca br. stanowisko dyrektora gimnazjum żeńskiego zostanie definitywnie obsadzone. Dotychczas pełnił obowiązki tegoż p. prof. Roj, który w krótkim czasie również opuszcza Tarnowskie Góry. Jak nam donoszą, dyrektorem gimnazjum żeńskiego zostanie p. prof. Migoniowa. Jeżeli tak jest, nic nie mamy przeciwko temu, iż w gimnazjum żeńskiem stanowisko dyrektora obsadzone będzie przez osobę kobiecą.

Kurs straży leśnej i polnej.

Z dniem 1 września 1932 r. rozpocznie się w Niepołomicach (Województwo Krakowskie), roczny kurs straży leśnej i polnej dla inwalidów wojennych. Podając powyższe do publicznej wiadomości, wzywa się kandydatów, zamieszkałych na terenie Województwa Śląskiego, którzy pragną wziąć udział w kursie do zgłoszenia się najpóźniej do 1 kwietn. br. w Miejs. Urzędzie w Katow. Opieki Społecznej przy ul. Młyńskiej 4, III p. pokój 31, gdzie uzyskają bliższe informacje co do warunków przyjęcia na kurs. Zgłaszający winni wykazać się urzędowym dowodem, z którego wynika rodzaj i procent uszkodzenia.

Nowelizacja przepisów meldunkowych,

Rada Ministrów uchwaliła projekt noweli rozp. Prez. Rzlitej o kontroli ruchu ludności.

Projekt przewiduje obniżenie opłat stemplowych od podań i świadectw, gdy rejestr mieszkańców prowadzą władze państwowe lub też całkowite zniesienie opłat stemplowych, jeżeli te świadectwa wydane będą w celu załączenia do aktów urzędu, prowadzącego ewidencję ludności.

Dotychczasowy termin zameldowania w ciągu 24 godzin utrzymuje nowela jedynie dla miejscowości uzdrowiskowych, dla innych miejscowości termin ten przedłużono do trzech dni. Wedle nowego projektu, grzywny, wymierzane na podstawie rozporządzenia o kontroli i ewidencji ruchu ludności, wpływają na rzecz gminy.

Projekt tej noweli będzie niebawem wniesiony do Sejmu.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

We czwartek dnia 21 stycznia o godz. 6-tej po południu odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Na porządku dziennym są następujące sprawy:

1) Wybór Biura Rady Miejskiej,
2) Kompresja budżetu miejskiego na rok 1931-32.,
3) Zatwierdzenie statutu Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności,
4) Wybór Komisji Rewizyjnej Miejsk. Komunalnej Kasy Oszczędności,
5) Protokół z rewizji za miesiąc grudzień 1931r.,
   a) Głównej Kasy Miejskiej,
   b) Miejskiej Kasy Oszczędności,
6) Sprzedaż parceli budowl. $\frac{1937}{74}$ przy ul. Sienkiewicza (mapa 1 obr. Tarn. Góry) o powierzchni 805 m^2
7) Sprzedaż strefy gruntu położonego przed parcelą Sośnicy ul. Górnicza o pow. 16 m^2,
8) Wniosek o wycofanie z Urzędu Wojewódzkiego starego jeszcze niezatwierdzonego statutu dla urzędników miejskich.—

Interesująco zapowiada się dyskusja nad punktem 1 powyższych obrad. Jak wiadomo, frakcja polska na ostatniem swem posiedzeniu uchwaliła wysunąć pana Jasiulka jako kandydata na przewodniczącego R. M. Więc będziemy mieli sposobność po roku stwierdzić, czyja praca, czy p. Bacika, czy też p. Jasiulka była owocniejszą dla naszego miasta.

Walne zebranie. Dziś we środę o godz. 19-tej odbędzie się walne zebranie związku Powstańców Śl. na uchodźcze powiaty Opolski, Oleski, Kluczborski i Prudnicki, placówka Tarnowskie Góry w restauracji p. Cieczki.

Uprasza się wszystkich członków o punktualne i pewne przybycie.

Odczyt. Z cyklu Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich wygłosi w czwartek 21 bm. o godz. 18-tej w sali fizycznej Szkoły Górniczej p. inż. Kliszewicz Adolf odczyt p. t. „Islam i jego wyznawcy."

Porządek nabożeństw kościelnych
(od dnia 21 do 24 stycznia 32r.)

Czwartek o godz. 6,15 rocznica za d. śp. Jana Słotosia i pokrew. z obuch stron i syna Bernharda; o godz. 7,15 na cześć św. Teresy od Dziec. Jezus w int. rodziny Dzionsko i Jaksik.

Piątek o godz. 6,15 msza św.; o godz. 7,15 za zmarłych z Matek Chrześcijańskich z kond.

Sobota o godz. 6,15 za nowożeńców Surowiec-Binek; o godz. 7,15 Rocznica za d. śp. Franciszki Kozłowskiej i rodziców z obuch stron z kond.

Niedziela o godz. 6,45 Konwentualna; o godz. 8,30 za zmarłych z Różańca; o godz. 10 niemiecka suma; za roczne dziecię Regina Helena Labus.

Z pow. Tarn. Gór.

Gwiazdka Z. O. K. Z. w Boruszowcu. W niedzielę dnia 10 stycznia br. urządziło koło miejscowe Z. O. K. Z. gwiazdkę dla swych członków, która rozpoczęła się uroczystem nabożeństwem w miejscowej kaplicy. Po południu o godz. 3-ciej zgromadzili się członkowie koła w kasynie fabrycznem p. Gawrońskiego. Prezes koła p. Gawroński rozpoczął uroczystość gwiazdkową łamaniem opłatka, poczem nastąpiło rozdawanie podarków ubogim dzieciom członków oraz wspólny posiłek. W czasie tego przemawiali p. Szczodrokówna oraz p. inżynier Krzemiński na temat: „Cel i zadania organizacji Z. O. K. Z." Uroczystość zakończono zabawą taneczną. Członkom komitetu: pp. prezesowi Gawrońskiemu miejscowemu nauczycielstwu, sołtysowi Łysikowi, mistrzowi pap. Żontowskiemu itd. składają członkowie serdeczne podziękowanie.

Kilka uczestników.

Strzybnica. Naszą notatką w ostatnim numerze Nowin w sprawie odwołania p. Tomaszewskiego z stanowiska naczelnika Urzędu Okręgowego uzupełniamy o tyle, iż odwołanie nastąpiło na własną prośbę samego p. Tomaszewskiego.

Lenartowicz c/a Huta Skarbowa Strzybnica.

W powyższej sprawie odbyła się dnia 19 stycznia br. przed Sądem Apelacyjnem w Katowicach rozprawa odwoławcza od wyroku aresztowego Sądu Okręgowego Wydział Zamiejscowy w Tarn. Górach. Apelantkę (Polską Hutę Skarbową Ołowiu i Srebra w Strzybnicy) zastępował adwokat Wojtyna osobiście. W ustnym wywodzie adwokat Wojtyna wykazał, iż roszczenie aresztowe p. Lenartowicza było nieuzasadnione. Dlatego też Sąd po naradzie ogłosił wyrok znoszący areszt w zupełności.

Urząd Okręgowy „Bobrowniki" w Tarnowskich Górach. Dnia 19 XI 31r. o godzi 6,30 w Lazarówce naprzeciw domu p. Wyleżałka został znaleziony zegarek kieszonkowy. Poszkodowany może zegarek odebrać w biurze Urzędu Okręgowego „Bobrowniki" w Tarnowskich Górach, Piastowska 15 w godz. urzędowych od 8—13-tej.

Dnia 7 grudnia 1931 została znaleziona portmonetka na drodze w parku hr. Donnersmarka w Reptach Starych z zawartością. Poszkodowany może zgubioną portmonetkę odebrać w Urzędzie Okręgowym „Bobrowniki" w Tarnowskich Górach ul. Piastowska 15 w godz. urzędowych od 8–13-tej.

Dnia 21 XII 31 przytrzymał Sobota Józef z Sowic zabłąkanego psa rasowego owczarka bez marki.

—::—

Podziękowanie.

Serdeczne podziękowanie składam za okazanie mi współczucia po stracie męża

śp. Ryszarda Mosza

za oddanie Mu ostatniej przysługi, a przedewszystkiem Wiel Ks. wikaremu Brzozie, Kolegom Zmarłego, oraz wszystkim innym którzy brali udział w pogrzebie staropolskie „Bóg zapłać".

Gertruda Mosz.

SZARLEJ — W. PIEKARY

Według ostatnich obliczeń statystycznych liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Szarleju wynosiła w dni 13 stycznia 1932r. 1542 osób W przeciągu ostatniego roku bezrobocie wzrosło o nieomal 100 proc., w dniu 1 stycznia 1931r. liczba bezrobotnych wynosiła 798 osób.

Bank Ludowy w nowej szasie. Bank Ludowy w Szarleju którego szeroka działalność i szybki rozwój jest każdemu znany przeniósł swoje lokale na ul. Piekarska 29. Uderza nas przedewszystkim rozmiar lokalu, który jest obecnie przystosowany do ruchu jaki panuje zwykle w bankach. W dotychczasowych lokalach w dni targowe i po 1-szym każdego miesiąca panował z powodu szerzystości zawsze ścisk co niejednego klijenta ostraszało.

Miło nam było też zauważyć, że Bank Ludowy w Szarleju posiada teraz w betonie osadzoną szafę pancerną co koniecznym było ze względu na niespokojne obecne czasy.

Nowe lokale bankowe robią bardzo sympatyczne wrażenie a przedewszystkim wrażenie banku wielkomiejskiego.

Z statystyki za rok 1931 chrztów było 290 a w roku 1930: 351, chłopców 145 dziewcząt 145, do I komunji św. przystąpiło dzieci 252 w roku 30: 180 dzieci polskich 232 niemieckich 20, ślubów małż. zawarto 95, w roku 30: 89, chorych odwiedzono 314 w roku 30: 293, pogrzebów było 162 w roku 30: 178 dorosłych 109, dzieci 53, pogrzebano w Szarleju 154, w Piekarach 6, w Niemczech 2, mszy św. odprawiano 1202, komunji św. rozdzielono 97883, w roku 30: 86574, rekolekcje odbyły się w parafji; dla niewiast w lutym dla mężów w marcu dla dzieci i rekrutów także w marcu. Rekolekcje prywatne odbyło sporo parafjan, przedewszystkiem z młodzieży męskiej i żeńskiej: w Kokoszycach, w Trzebini, Czernej, w Gidlach i w Warcie. Samodzielną parafją jest Szarlej od 1 maja 1931r. Na budowę kościoła zebrano: kolektami w kościele 13.500,81-zł. listami po domach 21.948,70 zł., podczas kolendy 10.195,20-zł., drobnemi składkami 35.000,00-zł. od gminy Szarlej 3.000,00-zł. z Kurji Biskupiej 10.000,00-zł., tyt. pożyczki 109.000,00-zł. wydano w roku 31. 267.229,00-zł. zaległości za rok 1931: 64.484,29-zł.

W niedzielę dnia 17 stycznia br. urządziło Stowarzyszenie Rodziny Policyjnej w sali p. Kubańskiego bal karnawałowy uprzedzony przedstawieniem teatralnem. Przygrywała kapela policyjna z Katowic. Goście bawili się ochoczo aż do wczesnego ranka, Z miłemi i dobremi wrażeniami z tak wspaniale urządzonego balu przez naszą policję, goście opuścili salę z życzyniami, aby wszystkie inne zabawy również w tak wesołym nastroju się odbywały, jak to było na balu Rodziny Policyjnej.

Tow. śpiewu „Wanda" urządziło swoją zabawę karnawałową w sobotę 16 I. 32r. na sali p. Kubańskiego. Prezes p. Paczkowski doznał szczerej pochwały za tak miło urządzoną zabawę. Goście w całej pełni byli zadowoleni, 2 orkiestry utrzymywały ustrój zabawny, zaś podczas pół godz. przerwie członkowie odśpiewali 3 pieśni, wynagradzani hucznemi oklaskami.

Odp. redaktor na Szarlej i Wielkie Piekary Henryk Górecki w Szarleju

Licytacja przymusowa.

Dnia 21 bm. o godz. 10 przedpoł. będę sprzedawał w Tarn. Górach przed Hotelem pod Lipami

1 rower męski

najwięcej dającemu za gotówkę.

Imiela, komornik sądowy w Tarnowskich Górach. ul. Łukasika 14

Licytacja przymusowa.

We czwartek, dnia 21 stycznia 1932 r. o godz. 10 przedpoł. będę sprzedawał w Tarnowskich Górach przed „Hotelem pod Lipami" publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

1 łóżko polowe i 1 biurko

SPYRA, kom. sądowy w Tarn. Górach.

Licytacja przymusowa.

W czwartek, dnia 21 stycznia 1932 r. o godz. 10 przedpoł. będę sprzedawał w Tarnowskich Górach przed „Hotelem pod Lipami publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

20 sztuk ksiąg kasowych (grube)

SPYRA, kom. sąd. w Tarn. Górach.

Licytacja przzymusowa.

We czwartek, dnia 21 stycznia 1932 r. o godz. 10 przedpoł. będę sprzedawał w Tarn. Górach przed „Hotelem pod Lipami" publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

1 maszynę do szycia
(Rast i Gasser).

SPYRA, kom. sądowy w Tarn. Górach.

W czwartek, dnia 21 stycznia 1932 r. o godz. 10 przed poł. będę sprzedawał w Tarnowskich Górach przed Hotelem „pod Lipami" publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

1 bufet sklepowy, 1 regał. 1 szafkę szklanną.

SPYRA, kom. sąd.

Licytacja przymusowa.

We czwartek, dnia 21 stycznia 1932r. o godz. 10,30 przedpoł. będę sprzedawał w Tarn. Górach przed Hotelem pod Lipami publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

1 maszynę do szycia, 1 bufet duży kuchenny i 1 stół do rozciągania.

SPYRA, kom. sąd. w Tarn. Górach.

Licytacja przymusowa.

Dnia 21 bm. o godz. 10 przedpołudn. będę sprzedawał w Tarnowskich Górach przed Hotelem „pod Lipami"

1 umywalkę z lustrem i 2 stoliki nocne,

najwięcej dającemu za gotówkę.

IMIELA, kom. sąd. w Tarnowskich Górach ul. Łukasika 14

Licytacja przymusowa.

Dnia 21 bm. o godz. 10 przed połudn. będę sprzedawał w Tarnowskich Górach przed Hotelem „pod Lipami"

47 szt. butelek dolewki do wódki 1 ltr., 19 butelek likieru, 40 butelek wina krajowego i 88 but. wina owocowego.

najwięcej dającemu za gotówkę.

IMIELA, kom. sąd. w Tarnowskich Górach ul. Łukasika 14.

Licytacja przymusowa.

Dnia 21 bm. o godz. 10 przedpołudniem będę sprzedawał w Tarn. Górach, przed Hotelem pod Lipami

1 lustro z podstawką, 1 kanapę, 1 zegar stojący i 1 umywalkę z płytą marm. i lustr.

najwięcej dającemu za gotówkę.

Imiela, kom. sąd. w Tarn. Górach. ul. Łukasika 14.

Licytacja przymusowa.

Dnia 21 bm. o godz. 10 przedpołudn. będę sprzedawał w Tarnowskich Górach przed Hotelem „pod Lipami"

1 bufet pokoj., 1 lustro z podstawką, 1 zegar stojący, 1 stół, 1 kanapę skórz., 1 szafę na szkło, 1 dywan, 2 stoliki nocne, krzesła i t. p. przedmioty

najwięcej dającemu za gotówkę.

Imiela, kom. sądowy. w Tarnowskich Górach.

Licytacja przymusowa.

Dnia 21 bm. o godz. 10 przedpołudn. będę sprzedawał w Tarnowskich Górach przed Hotelem pod Lipami

1 leżankę, 1 szafę na ubrania, 1 umywalkę z płytą marmur.

najwięcej dającemu za gotówkę.

Imiela, komornik sądowy w Tarnowskich Górach ul. Łukasika 20

Ostrzeżenie.

Ostrzega się przed znalazcą zgubionej książki oraz zaświadczenia wystawionej z Wzajemnej Kasy Pogrzebowej w Szarleju na

p. Franciszek Janas

zamieszkały w Chechle.

Urząd Skarbowy
w Tarnowskich Górach.
L: 8493-31 r.

Licytacja przymusowa

Dnia 21. stycznia 1932 o godz. 10.30 odbędzie się w Tarnowskich Górach w spedycji p. Paruzela przy ul. Staro-Dworcowej licytacyjna sprzedaż poniżej wyszczególnionych ruchomości:

800 szt. listów do ram
1 stolik pod maszynę do pisania
1 maszynę do cięcia
1 „ do heblowania
1 biurko (dypl.)
30 szt. obrazów
50 paczek papieru do pisania
1 aparat do czyszczenia (Elektroluks).

Kierownik Urzędu:
(Szymberski)

Licytacja przymusowa.

Dnia 21 bm. o godz. 10 przedpołud. będę sprzedawał w Tarnowskich Górach przed Hotelem pod Lipami

1 stół do wyciągania, 1 kanapę, 1 bufet, 1 szafę na książki, 1 fotel skórz., 5 dywanów, 1 zegar stojący, 1 stolik do serwisowania z 12 szt. srebrnemi przedmiot., 1 fortepian, 1 biurko dypl. i t. p. rzeczy najwięcej dającemu za gotówkę.

Imiela, komornik sądowy,
w Tarn. Górach, Łukasika 14.

Red. W. Gruszka — Redaktor odpow. Kaczmarek Franciszek Tarn.Góry. Druk: DRUKARNIA POLSKA, TARN. G[illegible], Rynek 13, Telefon 1034.